

Erasmus School of
Social and
Behavioural Sciences

Sleutels tot succes bij kwetsbare jongeren

Annemiek Harder - harder@essb.eur.nl

Erasmus Urban Youth Lab

Symposium Ondersteunen van kwetsbare jongeren

21 maart 2019

Erasmus University Rotterdam

Stel je begeleidt als coach/hulpverlener een 16-jarige jongere. Hij heeft, mede dankzij grote inzet van jou, de kans gekregen om een opleiding te doen. Maar de laatste tijd komt hij afspraken met docenten niet na. Ook komt hij vaak te laat opdagen bij de werkplaats. De kans is daarom groot dat hij nu uit de opleiding gegooid wordt, aangezien dit zijn laatste kans is.

Wat doe je?

Voor en nadelen van een opleiding volgen

Hoezo kom je te laat op school?

Hoezo kom je wel op school?

Geen stress,
kunnen uitslapen

Lekker mijn eigen
gang gaan

Geen zin in
stomme docenten

Andere dingen te
doen

Wil diploma halen

Wat te doen op
een dag

Nieuwe dingen
leren

Ouders trots
maken

Erasmus

Reparatiereflex = ineffectieve strategie

- Overtuigen of aanmoedigen van de jongere (en/of ouders) om iets (anders) te doen
- Advies geven aan de jongere (en/of ouders)
- Confronteren van de jongere met wat hij/zij doet

- Wordt vaak (vanuit intuïtie) toegepast (Eenshuistra et al., 2016)
- Werkt averechts: meer 'weerstand' bij de jongere/ouders (Moyers & Miller, 2013; White & Miller, 2007)

Erasmus

Wat wel doen als een jongere dreigt af te glijden?

- Vakmanschap i.p.v. intuïtie
- Balans tussen volgen en sturen

(Miller & Rollnick,
2014, p. 20-21)

1) Reageer zo vaak mogelijk met reflecties (1)

- 'Je bent nu een tijdje met de opleiding bezig en eigenlijk vind je er niet zoveel aan'
- 'Je doet deze opleiding vooral omdat je ouders en ik dat goed voor je vinden'
- 'Je vindt de opleiding niet interessant en belangrijk genoeg om op tijd te komen'

- Verplaatsen in de jongere = empathie
- Empathie tonen is belangrijke sleutel tot succes (Anderson et al., 2016; De Jager et al., 2015; Harder et al., 2017; Moyers & Miller, 2013; Ungar & Ikeda, 2016)

The Erasmus logo, featuring the word 'Erasmus' in a stylized, cursive script.

1) Reageer zo vaak mogelijk met reflecties (2)

- 'Je vindt deze opleiding niet veel aan, maar wilt later wel veel geld verdienen'
- 'Je vindt de opleiding de laatste tijd wat saai, maar in het begin vond je het wel interessant'
- Benoem de ambivalentie bij de jongere (wil aan de ene kant wel, aan de andere kant niet)
- Motivatie voor bijv. opleiding is afhankelijk van context
- Eindig expres met wat de jongere wel wil of leuk vindt
- Empathie tonen gebeurt weinig in de praktijk (Eenshuistra et al., 2016; Forrester et al., 2008)

Ezra

2) Benadruk regelmatig de autonomie vd jongere

- 'Ik en jouw ouders kunnen wel graag willen dat je die opleiding doet, maar uiteindelijk is de keuze aan jou'
- 'Het is jouw leven, dus jij bepaalt'
- 'Als je geen opleiding wilt doen, dan is dat jouw keuze'

- Benadruk de autonomie, ook al is het gedrag (mogelijk) schadelijk of nadelig voor de jongere
- Past heel goed bij de autonomie behoefte van jongeren (Feldstein & Ginsburg, 2006; Naar-King & Suarez, 2011)
- Maar autonomie benadrukken van jongeren doen hulpverleners bijna nooit (Eenshuistra et al., 2016)

Ezarius

3) Geef alleen advies als je toestemming hebt

- 'Ik maak me zorgen over hoe het gaat met jou op de opleiding. Vind je het goed als ik je wat meer vertel over de mogelijkheden die je krijgt als je de opleiding afrondt en een diploma haalt?' (ja)
- Ik heb wat informatie op een rij gezet over jongeren die een opleiding wel en niet afronden. Ongeveer 91% van de 18 tot 25-jarigen in Nederland, haalt wel een diploma. Als je een diploma haalt, dan heb je:
  - 1) een grotere kans op werk
  - 2) meer loon
  - 3) grotere kans op een vast contract
  - 4) meer uren per week werk
  - 5) werk op een hoger niveau
  - 6) sneller werk in de richting die jij wilt of leuk vindt
- Wat vind je hiervan? Hoe denk jij erover?

Erasmus

Meer weten?

- Up2U behandelmodule: handleiding met concrete voorbeelden van bewezen effectieve strategieën in het contact met jongeren (Eenshuistra & Harder, 2017; 2018)
- Zie ook recente blog over zelfredzaamheid van jongeren op www.sociaalweb.nl
- Contact via harder@essb.eur.nl of via LinkedIn

Erasmus